

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

ELEKTROCIĘPŁOWNIA SZOMBIERKI

STYCZEŃ 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
2 Balbina, Paulina	3 Franciszek, Ksawery	4 Barbara, Piotr	5 Kryspin, Saba	6 Mikołaj, Emilian	7 Marcin, Ambroży	1 Natalia, Elżbieta
9 Leokadia, Wiesław	10 Julia, Daniel	11 Damazy, Waldemar	12 Adelajda, Aleksandra	13 Luiza, Otylia	14 Alfred, Izidor	8 Maia, Wirgiliusz
16 Zdzisława, Euzebiusz	17 Olimpia, Łazarz	18 Grażan, Bogusław	19 Urban, Dariusz	20 Bogumił, Dominik	21 Tomasz, Tomisław	15 Celina, Waleria
23 Sławomira, Wiktoria	24 Wigilia Bożego Narodzenia	25 Boże Narodzenie	26 Boże Narodzenie	27 Kosma, Damian	28 Cezary, Teofil	22 Honorata, Zenon
30 Sabina, Eugeniusz	31 Sylwester, Sebastian					29 Dawid, Tomasz

Widoczny na zdjęciu zespół zabudowy dawnej elektrowni Bobrek pochodzi z 1920 roku. Początkowo zakład planowany był jako fabryka prochu, może o tym świadczyć - typowa dla budowli o charakterze militarnym - potężna konstrukcja, jednak ze względu na zapotrzebowanie na wykorzystanie węgla odpadowego z należącej do spółki kopalni Bobrek i Szombierki obiekt zaadaptowano dla potrzeb elektrowni. Inwestorem była spółka należąca wówczas do spadkobierczyni Karla Goduli Joanny Gryzik i jej męża Hansa Ulryka Schaffgotscha.

Podczas najlepszego – przypadającego na lata 30. XX w. – okresu w historii „Szombierek” w zakładzie pracowało ponad 900 osób. Była to wówczas jedna z największych elektrowni w Europie. Niezwykła monumentalność i surowa uroda budowli sprawiły, że od 2010 roku EC Szombierki jest obowiązkowym punktem Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Obecnie planuje się adaptację Elektrociepłowni na działalność łączącą funkcje edukacyjne, kulturalne, muzealne i rozrywkowe.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

KWK ROZBARK

LUTY 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
		1 Nowy Rok	2 Izidor, Makary	3 Danuta, Genowefa	4 Aniela, Eugeniusz	5 Edward, Szymon
6 Trzech Króli	7 Julian, Lucjan	8 Seweryn, Teofil	9 Weronika, Julian	10 Jan, Wilhelm	11 Matylda, Honorata	12 Benedykt, Arkadiusz
13 Weronika, Bogumiła	14 Feliks, Hilary	15 Paweł, Izidor	16 Marcel, Włodzimierz	17 Antoni, Roszcław	18 Piotr, Małgorzata	19 Henryk, Mariusz
20 Fabian, Sebastian	21 Agnieszka, Jarosław	22 Anastazy, Wincenty	23 Ildefons, Rajmund	24 Felicja, Tymoteusz	25 Paweł, Miłosz	26 Seweryn, Paulina
27 Jan, Przybysław	28 Walerj, Radomir	29 Zdzisław, Franciszek	30 Maciej, Martyna	31 Jan, Marcelina		

Początek historii kopalni wiąże się z nadaniem pól górniczych i sięga 1856 roku. Była to kopalnia na owe czasy bardzo nowoczesna - pierwsza eksploatacja węgla w 1878 roku odbywała się z zastosowaniem oświetlenia elektrycznego. O skali jej rozwoju niech świadczy fakt, że w latach 1883-1889 wydobycie wzrosło z ok. 125 tys. do prawie 390 tys. ton rocznie. Przez kolejnych 30 lat XX wieku na terenie kopalni wydrążono szyby - Lompy/Romhild, Stalmach/Prittowitz, Bończyk/ Mauve oraz wentylacyjny szyb Barbara. Po 1922 roku, w części terenu należącego do strony polskiej, utworzono odrębne pola górnicze.

Czasy powojenne to kolejny okres prosperity. W latach 70. włączono w struktury „Robarku” kopalnię „Łagiewniki”. W okresie restrukturyzacji, w 1999 roku, konglomerat ten najpierw przekształcono w Zakład Górniczy „Bytom II”, a następnie - w roku 2004 - zlikwidowano. Nie jest to jednak koniec historii. W 2007 roku zespół kopalni został wpisany do rejestru zabytków, zaś 7 marca 2014 roku, w budynku cechowni dawnej kopalni, otwarto Teatr Tańca i Ruchu Rozbark. Jest to zresztą ta sama cechownia, której wnętrza odnaleźć można w kadrach z filmu Kazimierza Kutza „Sól ziemi czarnej”.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

HUTA BOBREK

MARZEC 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
2 Helena, Paweł	3 Tycjan, Kunegunda	4 Kazimierz, Łucja	5 Fryderyk, Wacław	6 Róża, Wiktor	7 Paweł, Tomasz	1 Antonina, Radosław
9 Katarzyna, Franciszka	10 Cyprian, Marceł	11 Konstanty, Benedykt	12 Bernard, Grzegorz	13 Bożena, Krystyna	14 Leon, Matylda	8 Beata, Jan
16 Izabela, Hilary	17 Zbigniew, Patryk	18 Cyryl, Edward	19 Józef, Bogdan	20 Eufemia, Klaudia	21 Benedykt, Lubomir	15 Ludwika, Klemens
23 Feliks, Pelagia	24 Marek, Gabriel	25 Maria, Wiercysław	26 Teodor, Emanuel	27 Lidia, Ernest	28 Aniela, Sykstus	22 Bogusław, Katarzyna
30 Amelia, Jan	31 Balbina, Gwidon					29 Wiktor, Eustachy

Historia tego imponującego swoją industrialną potęgą, miejsca wpisuje się w typowe koleje losów zakładów przemysłowych na Górnym Śląsku. Powstała w 1856 na terenie wykupionego majątku Elisenruh jako Juliehütte. Po 1870 huta należała do Oberschlesische Huetttenwerke, a następnie w 1883 roku została zakupiona przez Oscara i Georga Caro.

Przez kolejne dziesięciolecia trwał rozwój zakładu - wojny sprzyjały produkcji stali. Lata powojenne wygenerowały nowe potrzeby, wdrażano nowe technologie, wybudowano m.in. 45-komorową baterię koksowniczą. Jednak prawdziwy okres świetności huty wypada na latach 70. XX wieku. Zakład zatrudniał ok. 5000 osób, pracowały tu 3 wielkie piece i 8 pieców martenowskich. W 1994 roku następuje upadłość przedsiębiorstwa. W 2003 roku część budynków dawnej huty oraz koksownię przejęła firma Carbo-Koks.

WĘGŁOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

KWK BOBREK

KWIECIEŃ 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
		1 Zbigniew, Grażyna	2 Franciszek, Władysław	3 Ryszard, Pankracy	4 Wacław, Izydor	5 Irena, Wincenty
6 Celestyn, Wilhem	7 Donat, Rufin	8 Dionizy, January	9 Maria, Marceł	10 Michał, Makary	11 Paweł, Tomasz	12 Wielkanoc
13 Poniedziałek Wielkanocny	14 Justyna, Walerian	15 Anasztazja, Bazyl	16 Julia, Benedykt	17 Robert, Patrycy	18 Bogusław, Bogumił	19 Adolf, Tymon
20 Czesław, Agnieszka	21 Feliks, Anzelm	22 Leon, Łukasz	23 Jerzy, Wojciech	24 Grzegorz, Aleksander	25 Marek, Jarosław	26 Maria, Marceł
27 Zyta, Teofil	28 Paweł, Waleria	29 Piotr, Paweł	30 Marian, Katarzyna			

Kopalnia Bobrek - jeszcze pod nazwą Gräfin Johanna - usamodzielniała się w 1922 roku, osiągając wówczas najwyższy poziom wydobycia węgla na Górnym Śląsku.

Ze względu na zwiększone po podziale Górnego Śląska zapotrzebowanie na ten surowiec, rozbudowano sortownię, sieć torowisk, zwiększono liczbę urządzeń załadowniczych i wyładowniczych, wybudowano najnowocześniejszą płuczkę w regionie, uruchomiono przenośnik zgrzeblowy.

W kwietniu 1938 roku zakończono budowę nowej kopalni Berve w Bobrku, którą po 1939 roku połączono z kopalnią Gräfin Johanna.

Po II wojnie światowej kopalnia została znacjonalizowana, a nazwę zmieniono na Bobrek. W 2005 roku kopalnia Bobrek została połączona z kopalnią Cetrum, tworząc Bobrek-Centrum.

Dziesięć lat później, po połączeniu się z kopalnią Piekary - należąca do spółki Węgłokoks Kraj - kopalnia przyjęła, funkcjonującą do dziś nazwę Bobrek-Piekary, zaś dawna kopalnia Bobrek stała się ruchem Bobrek tego zakładu.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

KWK ANDALUZJA

MAJ 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
				1 Święto Pracy	2 Anatol, Zygmunt	3 Święto Konstytucji 3 Maja
4 Monika, Florian	5 Irena, Waldemar	6 Jan, Judyta	7 Ludmił, Gizela	8 Stanisław, Dezyderya	9 Bożydar, Grzegorz	10 Izydor, Antonina
11 Franciszek, Jakub	12 Dominika, Pankracy	13 Robert, Serwacy	14 Bonifacy, Dobiesław	15 Zofia, Jan	16 Andrzej, Włodzisław	17 Weronika, Sławomir
18 Feliks, Aleksandra	19 Piotr, Mikołaj	20 Bernard, Bazyl	21 Wiktor, Tymoteusz	22 Julia, Helena	23 Iwona, Dezydery	24 Joanna, Zuzanna
25 Urban, Grzegorz	26 Filip, Paulina	27 Jan, Juliusz	28 Augustyn, Jaromir	29 Teodozja, Magdalena	30 Feliks, Ferdynand	31 Zesłanie Ducha Świętego

Kopalnia Andalużja znajdowała się w Piekarach Śląskich, w dzielnicy Brzozowice-Kamień. Została założona w 1903 roku, ale wydobyte rozpoczęto dopiero w roku 1911. Początkowo należała do Guidona Henckel von Donnersmarcka. Po 1920 roku zakład przejęła spółka Śląskie Kopalnie i Cynkownie w Katowicach. Po II wojnie światowej upaństwowiony zakład wcielono do Bytomskiego Zrzeszenia Przemysłu Węglowego. Lata 90. XX w. to okres upadku kopalni. Zmiany właścicieli, podział na mniejsze części i łącznie ich z innymi zakładami, spowodowały powolną likwidację „Andalużji”, tak że w 2006 roku, jako część kopalni „Piekary”, posiadała cztery szyby: Sienkiewicz, Reymont, Żeromski oraz szyb wentylacyjno-podszkadowy Dołki. W tym roku wyburzono jednak blisko 200 budynków kopalni, w 2009 roku zniszczono wieżę szybu Reymont, w 2012 – wieżę szybu Sienkiewicz, a 2014 roku została wyburzona wieża wyciągowa szybu Żeromski. Obecnie, jedynym pozostałym szybem po kopalni Andalużja jest szyb Dołki, wykorzystywany przez kopalnię Bobrek-Piekary do transportu załogi.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

ZAKŁADY GÓRNICZO-HUTNICZE ORZEŁ BIAŁY

CZERWIEC 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
1 Jakub, Konrad	2 Erazm, Marianna	3 Leszek, Klotylda	4 Karol, Franciszek	5 Waleria, Bonifacy	6 Paulina, Laura	7 Robert, Wiesław
8 Maksym, Flawiusz	9 Pelagia, Felician	10 Bogumił, Malgorzata	11 Boże Ciało	12 Jan, Onufry	13 Lucjan, Antoni	14 Walery, Bazyle
15 Wit, Jolanta	16 Alina, Justyna	17 Laura, Adolf	18 Marek, Elżbieta	19 Gerwazy, Protazy	20 Bogna, Florentyna	21 Alicja, Alojzy
22 Paulina, Flawiusz	23 Wanda, Zenon	24 Jan, Danuta	25 Lucja, Wilhelm	26 Jan, Paweł	27 Maria, Władysław	28 Leon, Ireneusz
29 Piotr, Paweł	30 Emilia, Lucyna					

Początki eksploatacji cynku, ołowiu i srebra sięgają w rejonie Piekar Śląskich XII wieku. Natomiast intensywna eksploatacja rud metali rozpoczęła się w XIX wieku za sprawą m.in - działającej w latach 1811-1896 na terenie dzisiejszych Piekar Śląskich - kopalni cynku Szarlej, będącej wówczas największą i najbogatszą kopalnią rud cynku na Górnym Śląsku (obok zakładów „Nowa Helena” i „Cecylia”) i jedną z największych kopalń galmanu w Europie. Zapotrzebowanie na surowce nie osłabło po II wojnie światowej. Powstały wówczas Kombinat Górniczo-Hutniczy Orzeł Biały w Brzezinach Śląskich stanowił połączenie okolicznych kopalń rud cynku i ołowiu oraz hut, przetwarzających te surowce. W skład jego wchodziła kopalnia Nowy Dwór, kopalnia Marchlewski, Zakłady Górniczo-Hutnicze Waryński i Zakłady Górniczo-Hutnicze Orzeł Biały. Ale złoża rud wyczerpywały się i w 1981 roku ruch w hucie Orzeł Biały został ograniczony jedynie do zakładu ołowiu. W tym samym roku powstał oddział przerobu złomu akumulatorowego, który po latach przekształcił się w działającą do dziś spółkę Orzeł Biały, zajmującą się recyklingiem akumulatorów.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

KWK MIECHOWICE

LIPIEC 2020

PONIEDZIALEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
		1 Halina, Marian	2 Maria, Urban	3 Jacek, Anatol	4 Teodor, Innocenty	5 Karolina, Antoni
6 Lucja, Dominika	7 Cyryl, Metody	8 Elzbieta, Prokop	9 Zenon, Weronika	10 Filip, Amelia	11 Olga, Pelagia	12 Jan, Gwałbert
13 Ernest, Malgorzata	14 Marcelina, Bonawentur	15 Henryk, Włodzimierz	16 Maria, Benedykt	17 Bogdan, Aleksy	18 Kamila, Szymona	19 Wincenty, Włodzisław
20 Czesław, Hieronim	21 Daniel, Andrzej	22 Magdalena, Bolesław	23 Bogna, Apolinary	24 Kinga, Krystyna	25 Jakub, Krzysztof	26 Anna, Mirosława
27 Julia, Natalia	28 Wiktor, Innocenty	29 Marta, Olaf	30 Julita, Ludmilla	31 Ignacy, Helena		

Budowę kopalni w Miechowicach rozpoczęto w 1899 roku, a wydobyte już w roku 1902. Była to w tym czasie jedna z największych kopalni w Europie i stanowiła własność Franciszka Huberta von Tiele-Wincklera. Do 1945 roku kopalnia nosiła nazwę Preussen. Po II wojnie weszła w skład Zabrzeńskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego. Jak większość zakładów przemysłowych w latach 90., kopalnia Miechowice została poddana procesowi restrukturyzacji, w wyniku którego została połączona z kopalnią Bobrek, tworząc zakład Bobrek-Miechowice. Niestety, w 1999 roku i tę kopalnię postawiono w stan likwidacji, tworząc Zakład Górniczy Bytom III. W 2005 roku większość szybów i budynków pozostałych po kopalni została zburzona. Większość, ale jeden z ocalałych - budynek szybu Zachodniego - został w 2017 roku wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

STARY DWORZEC W BYTOMIU

SIERPIEŃ 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
					1 Piotr, Justyna	2 Gustaw, Alfons
3 Lidia, August	4 Dominika, Protazy	5 Maria, Stanisława	6 Sława, Jakub	7 Dorota, Kajetan	8 Emil, Cyril	9 Roman, Romuald
10 Borys, Wawrzyniec	11 Zuzanna, Filomena	12 Klara, Hilary	13 Hipolit, Diana	14 Alfred, Euzebiusz	15 Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny	16 Roch, Joachim
17 Jacek, Miron	18 Helena, Bronisława	19 Bolsław, Julian	20 Bernard, Sobiesław	21 Joanna, Franciszka	22 Cezary, Tymoteusz	23 Filip, Apolinary
24 Jerzy, Bartłomiej	25 Ludwik, Luiza	26 Maria, Zefiryna	27 Józef, Monika	28 August, Patrycja	29 Sabina, Jan	30 Róża, Szczepan
31 Bogdan, Rajmund						

Obecny budynek dworca stanął w miejscu dawnej bytomskiej stacji wybudowanej na potrzeby linii kolejowej Tarnowskie Góry- Katowice - Czechowice-Dziedzice w 1868. Po podziale Górnego Śląskiego stacja w Bytomiu zyskała na znaczeniu. W latach 1929-1930 wyburzono dwa, widoczne na fotografii, najstarsze budynki, pochodzące z 1872 i 1900 roku, a w ich miejsce wzniesiono nowy, modernistyczny gmach z halą peronową. W miejscu parowozowni wachlarzowej z 1872 r. wybudowano natomiast dwie podłużne dwutorowe hale oraz przeładownię towarów. Perony 2, 3 i 4 obsługiwały kursy niemieckie, natomiast peron 1., nazywany potocznie "polskim" kursował do Polski.

Co ciekawe, w latach 1936-1939 właśnie tu kończył swój bieg "Latający Ślązak" - kursujący na trasie Berlin-Bytom jeden z najszybszych pociągów ówczesnych Niemiec.

Trasę tę pokonywał w zaledwie 4 godzin i 25 minut, jadąc ze średnią prędkością 126 km/h, a na niektórych odcinkach rozpędzając się nawet 160 km/h.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

KWK ŁAGIEWNIKI

WRZESIEŃ 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
	1 Bronisław, Idzi	2 Stefan, Julian	3 Izabela, Szymon	4 Rozalia, Róża	5 Dorota, Wawrzyniec	6 Beata, Eugeniusz
7 Regina, Melchior	8 Maria, Adrianna	9 Piotr, Mikolaj	10 Bernard, Sobiesław	11 Jacek, Piotr	12 Maria, Gwidon	13 Filip, Eugenia
14 Cyprian, Bernard	15 Albin, Nikodem	16 Edyta, Kornel	17 Justyna, Franciszka	18 Irena, Józef	19 Januara, Konstancja	20 Filipina, Eustachy
21 Hipolit, Mateusz	22 Tomasz, Maurycy	23 Tekla, Bogusław	24 Gerard, Teodor	25 Aurelia, Ladysław	26 Justyna, Cyprian	27 Kosma, Damian
28 Marek, Wacław	29 Michał, Rafał	30 Zofia, Hieronim				

Kopalnia pod nazwą Florentine powstała w 1822 roku i stanowiła własność rodu von Donnersmarcków. Po Donnersmarckach zakład przejął Franz von Winkler. W 1838 roku zastosowano tu do odwadniania maszynę wysokociśnieniową, wówczas jedną z dwóch tego typu na całym Śląsku. Na przełomie XIX i XX wieku następuje zmiana właściciela kopalni na Katowicką Spółkę Akcyjną dla Górnictwa i Hutnictwa, utworzoną przez syna Franza - Huberta von Tiele-Winklera. Po włączeniu Łagiewnik do Polski kopalnia nadal należy do Katowickiej Spółki Akcyjnej dla Górnictwa i Hutnictwa, ale w czasie II wojny - jak wszystkie zakłady przemysłowe - zostaje włączona do III Rzeszy. Czasy powojenne to unowocześnienia: wprowadzenie kombajnów ścianowych, przenośników zgrzeblowych i tasmociągów.

1 lipca 1971 roku nastąpiła konsolidacja zakładu z kopalnią Rozbark. Dawna kopalnia Łagiewniki została ostatecznie zlikwidowana w latach 90. XX wieku, a kopalnię Rozbark - wówczas Zakład Górniczy Bytom II - zamknięto 31 lipca 2004 roku i rozpoczęto jego fizyczną likwidację.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

KARBIDOWNIA BOBREK

PAŹDZIERNIK 2020

PONIEDZIALEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
			1 Danuta, Remigiusz	2 Teofil, Dionizy	3 Gerard, Teresa	4 Rozalia, Franciszek
5 Apollinary, Placyd	6 Artur, Brunon	7 Maria, Marek	8 Pelagia, Brygida	9 Ludwik, Dionizy	10 Paulina, Franciszek	11 Emil, Aldona
12 Eustachy, Maksymilian	13 Edward, Teofil	14 Bernarda, Fortunata	15 Teresa, Jadwiga	16 Gawel, Ambrozy	17 Wiktor, Małgorzata	18 Łukasz, Julian
19 Piotr, Ziemowit	20 Irena, Kleopatra	21 Urszula, Hilary	22 Filip, Kordula	23 Teodor, Seweryn	24 Rafał, Marcin	25 Kryspin, Inga
26 Lucjan, Ewaryst	27 Sabina, Iwona	28 Szymon, Tadeusz	29 Euzebia, Narcyz	30 Zenobia, Przemysław	31 Urban, August	

Ta imponująca budowla powstała w latach 20 XX wieku, jako odpowiedź na dostępność nadwyżek energii elektrycznej z Elektrowni Szombierki. Zainstalowane w karbidowni piece elektryczne miały wówczas moc 20M, zaś 120-metrowy komin karbidowni w momencie jego budowy był najwyższy na Górnym Śląsku. Istotnym miejscem były wtedy także stawy wokół karbidowni, z których wodę wykorzystywano w hucie Bobrek i elektrowni Szombierki

W latach PRL Karbidownia Bobrek działała jako wydział produkcyjny Zakładów Azotowych w Chorzowie. Produkcję zakończono w II połowie lat 80-tych i od tego czasu obiekt zniżał po kawałku, tak że we wrześniu 2003 r. pozostał tylko komin i budynek odpylni u jego podstawy. Obecnie z Karbidowni pozostały resztki fundamentów. A szkoda, bo obiekt tej kubatury mógłby być kolejnym punktem na mapie zabytków techniki i być zagospodarowanym dla potrzeb mieszkańców regionu.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

KWK SZOMBIERKI

LISTOPAD 2020

PONIEDZIALEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
2 Bohdan, Bożydar	3 Sylwia, Hubert	4 Karol, Olgierad	5 Sławomir, Elżbieta	6 Feliks, Leonard	7 Antoni, Ernest	1 Wszystkich Świętych
9 Ursyn, Teodor	10 Andrzej, Ludomir	11 Święto Niepodległości	12 Renata, Witold	13 Stanisław, Mikołaj	14 Serafin, Roger	8 Sewer, Gotfryd
16 Gertruda, Edmund	17 Grzegorz, Salomea	18 Aniela, Roman	19 Elżbieta, Seweryn	20 Feliks, Anatol	21 Janusz, Konrad	15 Albert, Leopold
23 Klemens, Amelia	24 Jan, Flora	25 Erazm, Katarzyna	26 Konrad, Sylwester	27 Walerian, Maksymilian	28 Grzegorz, Zdzisław	22 Marek, Cecylia
30 Andrzej, Konstanty						29 Błażej, Saturnin

Kopalnia powstała w 1870 i była wówczas - podobnie jak elektrownia Szombierki - własnością Joanny Schaffgotsch. Pierwszy wagonik węgla wyjechał 5 września 1873. Kopalnia zatrudniała wówczas 180 pracowników, a w pierwszym roku zantowała 4627 ton wydobyć.

W 1929 roku została oddana do użytku wieża szybu Krystyna, na której cztery lata później zamontowano największą w Europie maszynę wyciągową o mocy 3264 KM. W 2004 roku wieża ta wraz z najbliższym otoczeniem oraz pozostałościami wyposażenia w postaci elektrycznej maszyny wyciągowej przedziału zachodniego i elektrycznej maszyny wyciągowej przedziału wschodniego, zostanie wpisana do rejestru zabytków. Nazwę kopalni na KWK Szombierki zmieniono w roku 1945 r. 1 stycznia 1970 r. została do niej przyłączona kopalnia Karol w Orzegowie.

1 września 1993 roku nastąpiło połączenie z kopalnią Centrum, dając Kopalnię Węgla Kamiennego Centrum-Szombierki. Trzy lata później zlikwidowano ruch Szombierki, a większość zabudowań z czasem rozebrano. Czynny pozostaje jedynie Szyb Ewa, będący częścią Centralnego Zakładu Odwadniania Kopalni.

WĘGLOKOKS
KRAJ

HISTORIA PRZEMYSŁEM PISANA

PAROWOZOWNIA KOLEI WĄSKOTOROWEJ

GRUDZIEŃ 2020

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
	1 Natalia, Elżbieta	2 Paulina, Barbina	3 Franciszek, Ksawery	4 Barbara, Piotr	5 Kryspin, Saba	6 Mikołaj, Emilia
7 Marcin, Ambroży	8 Maria, Wirgiliusz	9 Wiesława, Leokadia	10 Julia, Daniel	11 Damazy, Waldemar	12 Adelajda, Aleksandra	13 Łucja, Otylia
14 Alfred, Izidor	15 Celina, Walerian	16 Euzebiusz, Zdzisław	17 Olimpia, Łazarz	18 Gracjan, Bogusław	19 Urban, Dariusz	20 Bogumił, Dominika
21 Tomasz, Tomisław	22 Zenon, Honorata	23 Wiktoria, Sławomira	24 Wigilia Bożego Narodzenia	25 Boże Narodzenie	26 Boże Narodzenie	27 Marek, Cecylia
28 Cezary, Teofil	29 Dawid, Tomasz	30 Eugeniusz, Sabina	31 Sylwester, Sebastian			

Pięciostanowiskowa parowozownia jest jednym z elementów głównej i największej zachowanej w Polsce stacji Górnosląskich Kolei Wąskotorowych, zlokalizowanej w bytomskiej dzielnicy Karb - w pobliżu Elektrociepłowni Szombierki.

Kolej wąskotorowa na Górnym Śląsku powstała w połowie XIX wieku, jako odpowiedź na rozwijający się intensywnie przemysł, wymagający odpowiedniej infrastruktury.

Przez lata służyła okolicznym kopalniom i zakładom przemysłowym. Niestety dziś, prawie wszystkie torowiska wąskotorowe w Aglomeracji Górnosląskiej zostały już rozebrane, a warsztaty naprawcze i parowozownie zlikwidowane.

Lokomotywnia w Karbiu jest zatem prawdziwym rarytasem, szczególnie chętnie odwiedzanym w czasie corocznej Industriady. W parowozowni i na sąsiadujących torowiskach można zobaczyć wąskotorowy tabor kolejowy. Do dziś zachowały się tutaj takie okazy jak luksusowy wagon salonowy typu Asxh z 1912 roku, który wyprodukowano w Warsztatach Przetwórczych Huty Królewskiej w Chorzowie, czy lokomotywa parowa z lat 50-tych XX wieku typu Las47 z Fabryki Lokomotyw w Chrzanowie. W budynkach stacji mieści się także wystawa przedmiotów, związanych z tym miejscem - lamp sygnałowych, map, fotografii. Choć parowozownia w Karbiu jest niewielka, stanowi ciekawy przystanek na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.